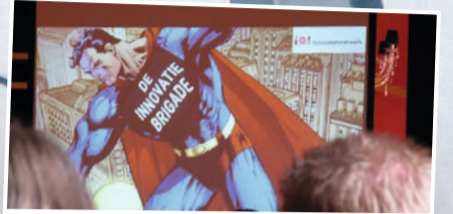

HOE KUNNEN WE IN 1 LOKAAL
AAN MEER JAARGROEPEN
LES GEVEN?

BEN JE DE SCHOOL AAN HET
VERNIEUWEN & KUNNEN JULLIE
EEN OPPEPPER GEBRUIKEN?

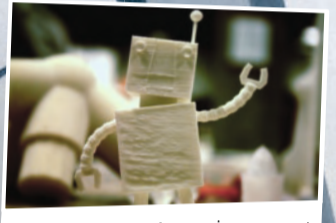
WAT WORDT ER UITGEPROBEERD
OP ANDERE SCHOLEN IN DE BUURT?

HOE BLIJVEN
LERAREN LEREN?

STAAT JOUW SCHOOL IN
EEN KNELPUNREGIO?

TEST JE IDEE!

WAT ZIJN SLIMME OPLOSSINGEN
VOOR ONS TEKORT AAN VAKDOCENTEN?

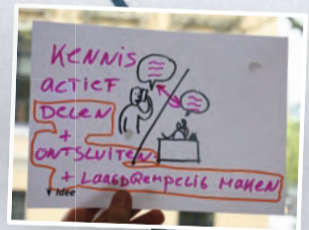
SOLUTION
SALON

WELKE SCHOOL IN DE BUURT
WIL MEEDOEN MET HET
EXPERIMENT VIDEOLESSSEN

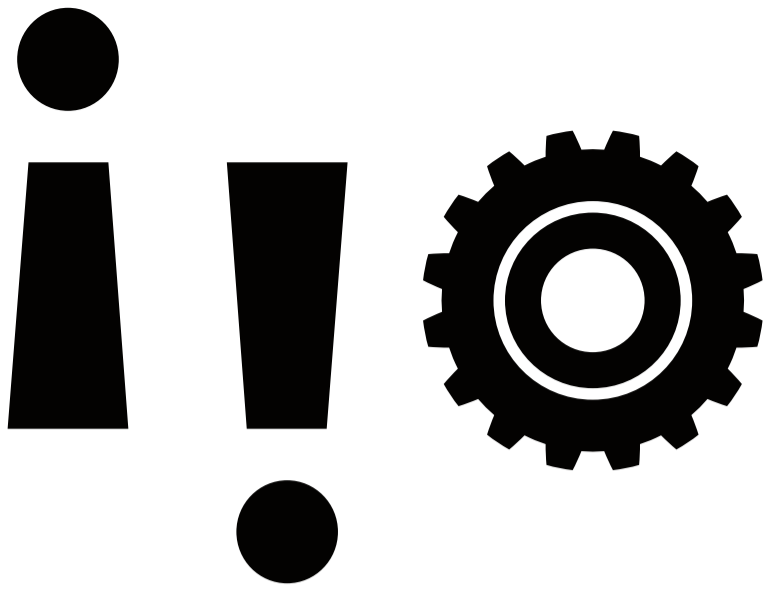
LEERLINGEN VOOR
LEERLINGEN

HOE DOE IK MEE?

Krimp van het aantal leerlingen in de ene regio, tekorten aan docenten en een te hoge werkdruk in andere regio's; de onderwijsarbeidsmarkt in primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs blijft turbulent de komende jaren. InnovatiImpuls Onderwijs (IIO) brengt inspiratie en begeleiding voor een nieuwe aanpak van deze uitdagingen. Anders organiseren van het onderwijs, slimme ICT-oplossingen voor verlaging van de werkdruk van docenten, samenwerking in regio's en leren van elkaars oplossingen: dat is de impuls die IIO biedt.

InnovatieImpuls Onderwijs

Slimmere scholen met IIO

Professionals krijgen in IIO ruimte om innovatieve experimenten te ontwikkelen die leiden tot daling van het lerarentekort. Met deze vraagstukken zijn experimentenscholen bezig:

- * Ontwikkelen van een schoolbreed draagvlak voor innovatieprojecten.
- * Betrekken van verschillende partijen bij het proces: ouders, personeel, bestuur en natuurlijk de leerlingen!
- * Innovatie in verhouding tot didactiek: hoe kan het onderwijs slimmer georganiseerd worden terwijl óók de onderwijskwaliteit verbetert?
- * Zichtbaarheid: hoe kunnen we andere scholen bereiken en enthousiast maken om ook een slimme school te worden?

(foto: Marleigh Norton)

Het Bendecafé

Het Bendecafé is een ontmoetingsplek waar innovatie centraal staat en waar vernieuwers in het onderwijs nieuwe inzichten, steun en vaardigheden opdoen om binnen de eigen school innovaties te realiseren.

De ingrediënten van een Bendecafé zijn als opwarmer een inspiratiesessie, gevolgd door een Solutions Salon om de denkracht van de aanwezigen te benutten voor een eigen vraagstuk. In de Denktank kunnen de ideeën verder uitgewerkt worden.

De Innovatiebrigade

Ben je de school aan het vernieuwen en kunnen jullie een oppepper gebruiken?

De Innovatiebrigade rukt uit voor onderwijsvernieuwing op jouw school! IIO brengt onderwijsvernieuwers, docenten en experts bij elkaar om tot creatieve oplossingen te komen. Zij zoeken verbinding met andere scholen in de regio, om te kijken of er een lerend netwerk van scholen kan ontstaan rond een bepaald vraagstuk.

De school zorgt voor uitnodiging van de deelnemers en locatie, IIO zorgt voor ondersteuning en brigadiers.

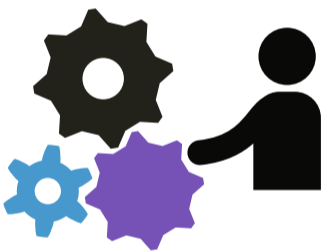
Lopende experimenten

In 2010 zijn 5 IIO Experimenten gestart waar ruim 150 scholen uit primair en voortgezet onderwijs aan deelnemen. Zij krijgen subsidie van het ministerie van OCW om deze experimenten tot eind 2014 uit te voeren. Scholen hebben zelf de ideeën uitgewerkt. Neem bijvoorbeeld het concept Slimfit: een ander organisatieprincipe in het basisonderwijs waarbij de jaargroep vervangen wordt door een unit met 70 tot 90 leerlingen. Of het experiment waar elektronische leeromgevingen worden aangevuld met ondersteuning door studenten als Persoonlijk Assistent Leraar in E-klas & PAL-student.

Wil je meer weten over deze experimenten of de projecten Videolesen, Leerlingen voor Leerlingen of Onderwijsteams? Kijk dan op de IIO-site. (foto: Bidna Capoeira)

Begeleiding IIO op Maat

Staat jouw school in een zogenoemde knelpuntregio? Het ministerie van OCW ontvangt graag plannen van samenwerkende scholen om knelpunten aan te pakken.

IIO op Maat kan je ondersteunen bij:

- * Bedenken en implementeren van **oplossingen en slimmere werkwijzen** voor het verlagen van het lerarentekort en verlaging van de werkdruk.
- * Ondersteuning van een **regionaal 'leernetwerk'**.
- * Ontwerpen van **'good practices'** die impulsen kunnen geven aan andere scholen.

Bendecafé bezocht

"IIO Bendecafés zijn inspirerende bijeenkomsten, die bijdragen aan het reflecteren over je werk in het onderwijs."

– Anneke Duit, leerkracht basisonderwijs en onderwijskundige

Bij Bendecafés staan actuele innovatiethema's binnen het onderwijs centraal zoals 'Excellent presteren', 'Leren door leraren' en 'Nieuwe technologie'. Deze bijeenkomsten zijn ook bedoeld om een lerend netwerk van onderwijsthousiastelingen op te bouwen.

De Innovatiebrigade op bezoek bij... LIFE college

LIFE college in Schoonoord heeft als deelnemer aan het experiment Leerlingen voor Leerlingen aan de Innovatiebrigade gevraagd hoe ze dit project op school tot een succes kunnen maken.

"Ik heb de innovatiebrigade ingeroepen om mij te helpen dit experiment Leerlingen voor Leerlingen op school op gang te brengen. We hebben het aantal betrokkenen bij dit experiment in één klap vergroot"

– Loes van de Beemt, LIFE college

Hun ervaringen?

"Er zijn dingen benoemd waar ik zelf nooit opgekomen was, bijvoorbeeld over hoe je om kunt gaan met knelpunten. Dat vond ik leuk om te zien."

Test je idee!

Zelf aan de slag met creatieve ideeën en werkvormen?

Hier geven we alvast een voorproefje. Op de IIO-site zijn meer tools te vinden om in je eigen school een impuls te geven.

'Test je idee' gaat als volgt. Neem een sprong vooruit, doe alsof je idee al werkelijkheid is, en probeer het in je school en daarbuiten aan de man te brengen. Neem de feedback mee om je idee te vervolmaken. Maak je idee vervolgens concreet en probeer het met een naam, slogan en flyer als een 'echt product' voor te stellen. Wat is het precies? Hoe ziet de 'verpakking' eruit? Maak varianten en probeer daarmee zoveel mogelijk mensen te interesseren.

Inspiratie en advies: gratis & voor niets!

Heeft je school plannen en de wil om echt iets te veranderen?

We helpen jullie graag verder met:

- * Een frisse blik, inspiratie en nieuwe inzichten.
- * Je idee te vertalen naar een uitvoerbaar concept.
- * Het verder brengen van het plan en de projectorganisatie.
- * Je kennis en ervaringen te delen met andere scholen.
- * Een opleiding om brigadier te worden.

We gaan uit van een actieve inbreng van docenten, ouders, leerlingen, schoolleiders, besturen en waar mogelijk andere scholen in de regio.

Bendecafé in je eigen regio

IIO komt naar jouw regio om samen een Bendecafé vorm te geven. Breng zelf een thema in en nodig geestverwanten uit de regio uit. IIO kan op verschillende manieren ondersteunen, bijv. met:

- * Begeleiding van interactieve inspiratiebijeenkomsten met scholen in de regio rondom een lokaal thema.
- * Organisatie van een innovatietoets waarbij docenten en onderwijsvernieuwers uit de regio onder professionele begeleiding als vliegende brigades op pad gaan. Scholen presenteren hun creatieve oplossingen aan elkaar.
- * Aanscherpen van een vernieuwingsagenda voor het onderwijs in de regio, bijvoorbeeld voor uitdagingen als een krimpend leerlingenbestand en grotere efficiëntie door samenwerking.

De 5 principes van de Innovatiebrigade

- * Onderzoek de vraag met zoveel mogelijk direct betrokkenen (leiding, leraren, leerlingen, medewerkers en ouders).
- * Werk in één middag van brainstormen (denken) toe naar concrete actie (doen).
- * Denk in mogelijkheden, met een positieve insteek.
- * Doorbreek patronen en verleg grenzen.
- * Breng de actie in beeld en deel het!

Doe mee!

Zo kun je meedoen met IIO:

- * Organiseer met IIO een Bendecafé in jouw regio
- * Nodig een Innovatiebrigade uit op jouw school
- * Word zelf brigadier
- * Vraag naar de begeleiding die IIO op Maat in knelpuntregio's kan bieden

Het team van InnovatieImpuls Onderwijs vanuit het CAOP en Kennisland staat voor jullie klaar. Bel voor meer informatie met Henny Steenberg (070-3765738) of Martine Maes (020-5756720), of mail naar info@innovatieimpulsonderwijs.nl. InnovatieImpuls Onderwijs wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

 [InnovatieImpuls Onderwijs](https://www.linkedin.com/company/innovatieimpuls/)
 [#iionderwijs](https://twitter.com/iionderwijs)

www.innovatieimpulsonderwijs.nl